

โมทนาสาธุสาร

ฉบับเดือนมีนาคม ๒๕๕๔

พระธรรมเทศนาโครงการปฏิบัติธรรมเฉลิมพระชนมพรรษาในหลวง ๘๓ พรรษา

วันจันทร์ที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เรื่อง มรรคทางโลกทางธรรม

โมทนาสาธุกับทุกคนที่อุตสาหมาฟังเทศน์ฟังธรรม ฟังเทศน์ เทศะตามโอกาสตามเวลาตามทีตามกาลเวลาก็คือมาโมทนาร่วม ถวายเป็นพระราชกุศลในหลวง วันนี้เป็นวันที่ ๖ หมายถึงว่าแต่วันที่ ๓ ในการอบรมในวันนี้ก็ความจริงถ้าเราจับจุดได้หรือจำแนวทางได้คือต้องว่างยืน เดิน นั่ง นอนทำให้ว่างได้เนี่ยจะอยู่ที่ไหนก็ข้างจะอยู่ในบ้านอยู่ในป่าในเขาในเมืองหรือที่ไหนก็ได้ไม่จำเป็นจะมาที่วัดหรือกว้างอย่างเดียว ยืน เดิน นั่ง นอนว่างๆอย่าไปหาเรื่องหาราวให้โฮสิให้ภัยให้หมดไม่ต้องมาตื่นนอนขวานขวายไม่ต้องมาพยายามหาเอาแต่แค่นั้นถือว่าเราได้ใช้กรรมไปที่เรามีความทุกข์นั้นแหละ ทุกคนมีกรรมเป็นของตัวเอง กายกรรม วชิกรรม มโนกรรมที่เราได้ทำไว้ด้วยกายกรรมมือตีน วชิกรรมด้วยปาก มโนกรรมที่จิตคิดนึกเอาไว้ เพราะฉะนั้นเราจะต้องเข้มแข็งอดทน ขันติโลภจะเนี่ยขันติความอดกลั้นอดทน โลภจะความสงบเสงี่ยม เราก็คิดว่าเราตอนนี้เราทุกข์เรายากเราลำบากเราก็อย่าเพิ่มทุกข์ให้แก่ตนแล้วก็อย่าเพิ่มทุกข์ให้แก่คนอื่น แล้วเราก็จะอยู่ได้อย่างสงบระงับได้ระดับหนึ่งไม่มันเราก็ยืน เดิน นั่ง นอนไม่เป็นสุขหรืออก ความทุกข์มันเผาใจกินไม่ได้นอนไม่หลับเกิดโรคภัยไข้เจ็บอีกต่างหากเพราะฉะนั้นเราต้องมีขันติความเข้มแข็งอดทนทนทานหาญกล้าที่จะสู้กับโรคต่อไปสู้กับโรคทุกชนิดนะโรคกายโรคจิต นึกว่าสู้กับโรคอะไรนะโรคกายโรคจิต กายก็ต้องรักษาสุขภาพร่างกายอย่าให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บ โรคจิตก็ขณะที่เราฟุ้งซ่านเกินไปนั้นนะทำให้เครียดทำให้วิตกกังวล ทำให้เกิดวิจาร์ความฟุ้งซ่านเกิดขึ้นแล้วเราก็ไปหลงยึดติดใ้สิ่งที่เราคิดเองปรุงเองนะเป็นเพียงแค่ความฝันทั้งที่เราตื่นอยู่นะต้องว่าอย่างนี้เพราะเรายังตื่นอยู่เราทั้งเราตื่นคือตื่นไปเองบางทีคนที่เราคิดว่าเขาทำให้เราเดือดร้อนความจริงเขาไม่รู้เรื่องเลยบางทีเขาอาจจะไม่ได้นึกถึงเราเลยแต่เราเกิดไปวิตกวิจาร์สังขารปรุงแต่งเองเราก็รับทุกข์รับโทษเองเพราะฉะนั้นเราก็จะต้องทำจิตของเราให้ว่าง บางคนก็นิยายตายโดดน้ำตายยิงตัวตายผูกคอตายอะไรเนี่ยน้อยใจ น้อยใจกับความรู้สึกนึกคิดของตัวเองนะว่าเราทำดีแล้วไม่ได้ดีเนี่ยเหตุเพราะที่เราทำดีแล้วไม่ได้ดีเพราะต้องทำความดีใช้หนี้ความดีเพราะเคยฆ่าความดี ขโมยความดี ประพฤติผิดความดี หลอกหลวงความดี หลงความดีของคนอื่นมาเป็นของเราเนี่ยแล้วถึงคราวกรรมเหล่านั้นให้ผลเนี่ยต้องทำดีเท่าไรแล้วก็ยังไม่ดีเนี่ยเป็นเพราะเป็นการทำความดีใช้หนี้ความดีเราต้องอดกลั้นอดทนต้องยอมรับความจริงเพราะอดีตชาติเราระลึกไม่ได้แต่ปัจจุบันที่เราับอยู่เนี่ยเป็นของจริงที่เราได้รับ ได้รับทุกข์รับโทษเนี่ยเป็นการใช้เวรใช้กรรมอย่าได้น้อยใจคิดว่าเราเออ! ตอนนี้ขณะเนี่ยเราเป็นคนมีเวรมีกรรมต้องใช้เวรใช้กรรมเศษเวรเศษกรรมคือทำให้เราทุกข์เราเจ็บเราใช้ถูกคนเอาวัดเอาเปรียบบ้าง ช่มเหล่งแกทำให้เราอับอายขายขี้หน้าบ้างอะไรพวกเนี่ยถือว่าการให้กรรมแก่ทั้งนั้นเลยที่เราฆ่าความดี ขโมยความดี ประพฤติผิดความดี หลอกหลวงความดี หลงความดีของคนอื่นมาเป็นของตนเนี่ยแล้วเราจะให้ใครช่วยเราก็ต้องเอาธรรมะของพระพุทธเจ้านั้นแหละช่วยอย่าให้คนอื่นคนนี้ช่วยเขาก็ไม่ว่างกันเขาก็มี

กรรมเป็นของตัวเขาก็ต้องใช้เวลาใช้กรรมเฉพาะตนของเขาเหมือนกันเนี่ย พระพุทธเจ้าสอนเป็นทุกขก็อย่าทิ้งกรรม กรรมคือธรรมชาติธรรมดาที่มันมีอนิจจังในตัวมันเองเป็นทุกขเพราะเรามีอุปาทานไปยึดถือเอาไว้ว่าเป็นเราเป็นของเราเนี่ยเวลาอนัตตาเนี่ยความคิดเหล่านั้นไม่มีตัวตนด้วยปรุงแต่งไปเองสร้างภาพขึ้นในจิตสร้างความรู้สึกรู้สึกนึกคิดในใจเนี่ยเรียกวิตกวิจารณ์สังขารปรุงแต่งเพราะฉะนั้นเราก็จะต้องรู้ความจริงตรงนี้แล้วก็ยอมรับความจริงทั้งหลายที่มันเกิดขึ้นประจำวันนั้นแหละเราก็ต้องวิตกวิจารณ์สังขารปรุงแต่งว่าทำยังงัยเราจะต้องทำงานให้น้อยลงคิดให้น้อยลงทำให้ว่างมากขึ้นนั้นแหละเราต้องคิดตรงนี้ถ้าเราวิตกวิจารณ์สังขารปรุงแต่งน้อยลงการแก่ การเจ็บ การตายก็น้อยลงทุกอย่างก็จะอนิจจังซ้าลงเป็นทุกขซ้าลงอนัตตาซ้าลงหมดเราก็จะได้ประโยชน์จากการคิดน้อยลงเหมือนพระพุทธเจ้าสอนให้มักน้อย สันโดษคำว่ามักน้อยก็คือมักน้อยที่จะได้เห็น มักน้อยที่จะฟัง มักน้อยที่จะดมกลิ่น มักน้อยที่จะลิ้มเลีย มักน้อยที่จะสัมผัส มักน้อยที่จะรับรู้รับทราบอารมณ์เนี่ยมักน้อย สันโดษก็คือตามมีตามได้ สันโดษเนี่ยไม่ใช่สันโดษสันดานอะไรนะหมายถึงว่าตามมีตามได้ตามบุญของเราทุกอย่างจะได้ตามบุญของเราถ้าเราอยากได้มากเราก็ต้องทำความเพียรให้มากขึ้นอีกจะนั้นทุกอย่างได้ตามกำลังสติปัญญาตามความสามารถของเราเราใช้ปัญญาสุดเรี่ยวแรงแล้วแข็งขันมากมายขนาดไหนเราทำได้แค่นั้นนั้นจะได้เท่าบุญเท่าวาสนาของเราที่เราสร้างเราทำมาบางคนทำงานทั้งวันทั้งคืนนั้นจะกว่าจะได้มาเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าบางคนเซ็นแก็งเดียวกินไม่หมดเป็นเดือนเป็นปีบางทีก็หลายปีเลยเนี่ยเพราะฉะนั้นเราจะเห็นความต่างกันของบุญวาสนาหรือการสั่งสมคำว่าวาสนาคือการสั่งสมก็คือความเคยชินที่เราทำดีเราชอบทำดีมันก็สั่งสมความดีเอาไว้ในจิตเรารู้เหตุผลที่ถูกต้องแล้วก็ทำความดีที่เราเห็นว่ามันถูกต้องไ้ค่านี้แหละที่เรียกว่าสัมมาทิฐิเห็นชอบแต่ถ้าว่าเราจะไปนิพพานเนี่ยต้องว่างหมดให้จำไว้ให้ดีให้แยกกันให้ถูกถ้าขณะที่เรายังมีความจำเป็นทางโลกอยู่เนี่ยเรายังจะต้องมีสัมมาทิฐิเห็นชอบก็คือเห็นถูกศีลถูกต้องธรรมนะเดี๋ยวนี้กว่าเห็นอะไรก็ชอบๆแต่ถ้าเห็นผิดศีลผิดธรรมอะไรที่ไม่ใช่ของตัวไปชอบของคนอื่นเขาเนี่ยเป็นทุกขสร้างทุกขให้เกิดตัวเอง ดำริชอบไปดำริเรื่องนั้นเรื่องนี้แต่ไปดำริเอาเปรียบเขาก็ไม่ถูก เพราะฉะนั้นถ้าเรายังอยู่ทางโลกเราต้องมีสัมมาทิฐิเห็นชอบมีการดำริชอบพูดจาก็มีสัมมาคารวะตามเหตุตามผลอย่าไปทำให้คนอื่นเขาร้อนหรือใจสัมมาวาจาเดี่ยวจะนึกว่าไม่มีหมายถึงว่าทางโลกเราจะต้องใช้ให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ถ้าไม่จำเป็นก็พูดให้น้อยลงพยายามไม่ต้องไปยุ่งกับเรื่องของคนอื่นเขามากพูดมากเดี๋ยวก็ปากมีสีอีกเขาจะรังแกเขาจะตบจะเตะเขาทุบถองอีกเนี่ยเห็นมัยเพราะฉะนั้นสัมมาวาจาจากการพูดจาชอบเนี่ยทางโลกหรือการติดต่อประชาสัมพันธ์ต้องรู้จักพูดเนี่ยเขาเรียกสัมมาวาจาเดี่ยวจะนึกว่าพระอาจารย์ไม่รู้เรื่องเลยเนี่ยแต่อาตมาสอนให้ไปนิพพานแต่เมื่อเซ็นโยมไปไม่ได้โยมมันมีกรรมมีเวรมีความจำเป็นก็ต้องสอนตามแนวทางของทางโลกเนี่ยสัมมาทิฐิเห็นชอบดำริชอบ สัมมาวาจาจากการพูดจาชอบ สัมมากัมมันโตการงานชอบ การงานที่ชอบก็คือไม่ผิดไม่ผิดกรรมไม่ผิดกฎหมายบ้านเมืองเนี่ยเป็นการงานชอบเราจึงจะได้ประโยชน์สุขเมื่อเราทำแล้วไม่เกิดโทษแก่ผู้อื่นแล้วก็ไม่มีบาปทางใจที่เราคิดขึ้นมาครวใจใจเราก็เออ! ก็ยังสงบสุขเป็นสุขเกิดสันติสุขระดับหนึ่งในขณะที่ยังอยู่ในสังคมาชีพชอบเราก็ต้องสัมมาอาชีพก็ต้องทำเลี้ยงตัวเลี้ยงครอบครัวไม่เอาไรต์เอาเปรียบใครไม่ขอลงใครเอามากินมาให้อาไปทำลายคนอื่นรับจ้างเขามากินหมายถึงว่ารับจ้างเขามาฆ่ามากินขโมยเขามากิน ประพฤติผิดบุรุษภรรยาสามีเขามากิน ไปหลอกหลวงต้มตุ๋นเขามากินเนี่ยแล้วก็มากินเหล้า

เมายาเมาชะเงาะชะเงะพวกเนี่ยต้องรู้ไว้ด้วย สัมมาอาชีโวอันไหนที่ควรทำถ้าไม่ควรทำก็คือ มิจฉาอาชีวะนั่นแหละมิจฉาอาชีวะก็คือสิ่งที่ไม่ควรทำที่ผิดศีลผิดธรรมผิดกฎหมายบ้านเมืองเนี่ยต้องจัดระดับเอาไว้เนี่ยมรรค๘ เนี่ยระดับทางโลกอยู่ที่ตามครูบาอาจารย์เกจิอาจารย์ท่านเทศน์ท่านสอนกันเนี่ยในระดับของโลกแต่ถ้าจะไปนิพพานก็ต้องวางเปล่าหมดเนี่ยสัมมาวาจาโมเพียรพยายามชอบเนี่ยเพียรที่จะพ้นทุกข์ทางโลกเพียรที่จะพ้นทุกข์ทางธรรม ทางโลกก็เพียรเพื่อให้เราอยู่ดีกินดีมีความสุขเพียรทำประโยชน์สุขให้แก่ตนและคนอื่นเนี่ยอันเนี่ยมันจึงจะทำให้ใจเราสบายมีความสุขความสงบสุขตามมรรค๘ที่ครูบาอาจารย์ทั้งหลายหรือที่ผู้รู้ทั้งหลายที่เขาพูดเนี่ยเป็นทางโลกประโยชน์สุขทางโลก สัมมาสติระลึกชอบคำว่า ระลึกชอบก็คือระลึกตามหน้าที่ของเราเรามีหน้าที่ไปทำอะไรเราก็ต้องไปทำหน้าที่อย่าไปล่องเกินหน้าที่อย่าไปบกพร่องในหน้าที่แล้วมันก็จะทำให้เราเนี่ยเป็นทุกข์ถ้าเราทำตามหน้าที่หน้าที่ของเราสมบูรณ์แบบเราก็จะมีความสุขเจ้านายหรือผู้เกี่ยวเนื่องก็พลอยสบายใจไม่ต้องวิตกกังวลเพราะว่าเขาทำไปตามหน้าที่หน้าที่ของเขาไม่ได้บกพร่องจะเป็นทหารตำรวจอะไรอยู่เวรอยู่ยามอะไรเนี่ยอยู่ตามหน้าที่รักษาการณ์ตามหน้าที่ไม่บกพร่องเพื่อป้องกันประเทศชาติพระพุทธศาสนาพระมหากษัตริย์เนี่ยมีหน้าที่ทำอะไรเราก็ตามหน้าที่ในครอบครัวของเราเป็นพ่อบ้านแม่เรือนเป็นลูกหลานอะไรหรือจะต้องทำการทำงานอะไรจะต้องทำตามหน้าที่เพราะฉะนั้นเมื่อเราระลึกอยู่ว่าเรามีหน้าที่อะไรเราก็จะต้องทำหน้าที่ของเราให้สมบูรณ์แบบเนี่ย สัมมาสมาธิตั้งใจมันชอบเราก็ต้องตั้งใจมันที่จะทำความดีให้เกิดขึ้นแก่ตัวและครอบครัวประเทศชาติ พระพุทธศาสนาพระมหากษัตริย์เนี่ยต้องตั้งใจถ้าไม่ตั้งใจแล้วก็ไม่มีผลนะคำว่าไม่ตั้งใจไม่มีผลคืออะไร เดี่ยวมันก็ทำเดี๋ยวมันก็ช้ำก็เสียแล้วมันก็จะเป็นคนมั่งง่ายแล้วมันก็จะทำให้การงานที่คิดว่าจะต้องทำเสียหายหมดแล้วเอาวัดเอาเปรียบไปแล้วสาวแล้วหนุ่มบ้างไปเที่ยวไปเล่นไปดูหนังดูละครดูดนตรีอะไรโน้นไปไกลเลยที่นี้ เพราะฉะนั้นต้องมีความตั้งใจมันนั่นแหละเป็นสมาธิต้องตั้งใจทำความดีให้แก่ตัวเองทำความดีให้แก่ผู้อื่นให้แก่ครอบครัวทำความดีให้แก่ประเทศชาติทำความดีให้แก่พระพุทธศาสนาทำความดีให้แก่พระมหากษัตริย์เท่าที่เราจะสามารถทำได้เนี่ยมรรค๘ในโลกเนี่ยอาตมาต้องพูดตามแนวทางที่เขาพูดไว้ เดี่ยวจะมาหาว่าอาตมานี้แห่ม! แผลงฤทธิ์อยู่องค์เดียว(หัวเราะ)สอนไปนิพพานให้วางไปให้หมดแต่นี้เราวางไม่ได้มันจำเป็นเนี่ยอยู่กับครอบครัวเนี่ยทุกข์ยากลำบากแสนเข็ญแต่เราก็ต้องรู้ทั้งโลกทั้งธรรมอยู่ทางโลกเราก็ต้องสัมมาทิฐิก็ต้องสิ่งทีชอบนั้นแหละก็ต้องให้ถูกต้องด้วยชอบด้วยกฎหมายบ้านเมืองด้วยแล้วเราก็ได้มาช่วยแล้วก็ได้มุ่งไปเห็นทุกข์เห็นโทษของความที่เราก่อมาในโลกต้องมาทำหน้าที่เห็นดีเห็นชอบเมื่อยลแล้วก็หมดกำลังเรี่ยวแรงแก่แค้นแก่ขนาดปูนไหนดก็ยังเลิกทำไม่ได้เนี่ยเพราะมันทุกข์มันยากเนี่ยเพราะความจำเป็นมันบังคับแต่จิตเราต้องว่างเหมือนอาศัยธรรมชาติของพระพุทธเจ้าเนี่ยเลี้ยงใจ ใ้ข้าวปลาอาหารเนี่ยเลี้ยงกายเนี่ย ผัสสารสัมผัสผัสคือความรู้สึกเหมือนกับเนี่ยสัมผัสผัสเสียงเขาเรียกผัสสารมโนสัญญาเจตนาหารก็คือเจตนาของเราที่จะไปทำความดีเมื่อเราทำดีตามที่จิตเจตนาที่เป็นอาหารทำให้เกิดปีติสุขได้วิญญาณอาหารอาหารคือความรู้สึกยิ่งรู้มากเท่าไรก็ไม่ท้วงเรื่องกินเรื่องนอนเลยต้องว่าทั้งวันทั้งคืนเหมือนพระพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่เนี่ยไม่ต้องฉันอาหารเลย๔วันเนี่ย วิญญาณอาหารอาหารคือความรู้ เยอะแยะเลยเนี่ยที่พระพุทธเจ้าแสดงสอนไว้เนี่ยไม่ต้องกินก็ได้ถ้าเรามีความรู้ที่เราแตกตื่นหมายถึงว่ามีใจมีปีติอิ่มอกอิ่มใจในความรู้ที่เราเป็นประโยชน์แก่ตนแก่โลกต้องว่าอย่างนี้เหมือนคนที่ทำงานหามรุ่งหามค่ำ

ยิ่งทำยิ่งเพลิดเพลิดในงานเนี้ยเป็นผู้ที่รักงานฉะนั้นเราก็จะต้องพิจารณาดูว่าแค่นั้นมันจึงจะพอดีแล้วงานที่เราทำเนี้ยมันมีประโยชน์สุขในปัจจุบันด้วยหรือเปล่าหรือในอนาคตส่งถึงอนาคตนะเป็นผลดีต่อประเทศชาติพระพุทธศาสนาพระมหากษัตริย์หรือเปล่านั้นจะต้องคิดให้กว้างขึ้นไม่ใช่เอาตัวรอดหรือเห็นแก่ตัวเอารัดเอาเปรียบพอกินพอใช้แล้วก็พอแล้วไฉนนี้ตัวถ่วงซึ่งเกี่ยจี้คร้านอีกต่างหากที่นี้ก็คือพอเพียงพอกินพออยู่พออาศัยแล้วก็ยังเหลือกินเหลือใช้มาทำบุญทำทาน เหลือกินเหลือใช้ยังไปเสียภาษีให้แก่ทางราชการอีกเนี้ยเห็นมั๊ยมันมีโยงกันไปหมดเลยเนี้ยต้องว่าอย่างนี้ เพราะฉะนั้นเนี้ยมรรคทางโลกกับมรรคทางธรรมเนี้ยเราจะต้องรู้จักทั้งสองด้านเหมือนเหรียญสองด้านเนี้ยพลิกด้านไหนหมายถึงว่าคำว่าพลิกด้านธรรมเราก็โลกเราก็ทั้งเลยต้องว่าอย่างนี้พลิกมาทางโลกทำเพราะความจำเป็นเราก็ต้องคิดแต่เรื่องที่จะเอาตัวรอดเอาความจำเป็นของเราแต่ต้องอยู่ในศีลในธรรม เนี้ยพลิกโลกมาเป็นธรรมเนี้ยก็เป็นทุกข์ของโลกจึงเข้ามาสู่ธรรมต้องว่าอย่างนี้ พลิกวิกฤติเป็นโอกาสก็เนี้ยทั้งหมดเลยก็ต้องว่างเกิด แก่ เจ็บ ตายอยู่ที่ไหนก็ไม่พ้นคำว่าไม่พ้นคือไม่พ้นคนแก่ ไม่พ้นคนเจ็บ ไม่พ้นคนตาย(หัวเราะ)เนี้ยเจอก็รู้เลยต้องว่าอย่างนี้ที่ว่าไม่พ้นก็คือเจอกันทุกวันไม่ในบ้านก็นอกบ้านต้องว่าอย่างนี้ไม่งั้นก็ทำงานเนี้ยต้องเจอทั้งนั้นเลยเจอคนแก่ คนเจ็บ คนตายแต่ความจริงพอเราไม่ได้นึกถึงก็หายแล้วแต่ก็พอมีชีวิตอยู่นั้นแหละอนัตตาหรือตายความหมายของความตายก็คือหายไปหรือว่างไปอย่างนี้ว่าแห่ม! ไฉนที่เราไม่ได้นึกถึงทั้งๆที่เป็นอยู่นั้นแหละคือคนหายแล้ว(หัวเราะ)คนหายแล้วเราต้องนึกว่าคนหายตอนนี้เราลืมไปแล้วก็ไม่มีฤทธิ์ไม่มีเดชอะไรก็ว่างหมดจากใจเราก็ไม่ทุกข์ไม่ทุกข์ถึงคนที่มันหายไปแล้วเราก็ไม่ติดไม่ติดตามมันด้วยเมื่อเราไม่ติดตามเราก็ไม่มีทุกข์ถ้าเรายังมีอุปาทานยึดติดในความทุกข์ของเขากลับเขาจะทุกข์จะยากกลับจะลำบากไม่มีกินไม่มีใช้ไม่มีที่อยู่อาศัยเนี้ยเราก็พลอยทุกข์เป็นกังวลเพราะฉะนั้นเราต้องคอยรู้ความจริงไว้เมื่อรู้ความจริงว่าไฉนมันเป็นธรรมตาของโลกการวิบัติพลัดพรากเป็นของธรรมดาไม่ว่าญาติพี่น้องลูกเมียสามีมิตรสหายอันเป็นที่รักอะไรเนี้ยหรือการงานเจ้านายอะไรพวกเนี้ยที่เรา่วมงานกันช่วยกันอย่างขยันขันแข็งมีความสุขมีความสุขสงบสุขอะไรเนี้ยมาล้มหายตายจากทำให้เราคิดถึงกันเนี้ยอย่างน้อยความดีที่เขาทำให้เราประทับใจต้องว่าอย่างนี้สิ่งที่เราประทับใจนั้นแหละเขาเรียกอุปาทานแล้วก็ทำให้เราเกิดทุกข์คิดขึ้นมาคราใดก็เกิดขึ้นหรือคิดขึ้นมาคราใดจิตเราก็เป็นสุขเนี้ยอาศัยความคิดของตนเองทั้งสุขทั้งทุกข์อยู่ที่ใจบางทีก็เหมือนภาพถ่ายถ้าเราจำเหตุการณ์อันประทับใจไว้เห็นที่ไรก็นึกถึงเหตุการณ์อันนั้นก็สามารถทำให้เราสุขได้ทุกข์ได้เนี้ยเหมือนกันเหมือนกับภาพหรือเหตุการณ์ที่ผ่านมาเนี้ยถ้าพูดอีกที่เขาเรียกที่ผ่านมาแล้วก็เป็นอรุณแล้วทั้งความรักความซึ้งเป็นอรุณแล้วพ้นไปคือหมดไปเราไปตามนึกตามระลึกก็ยังมีทั้งสุขทั้งทุกข์แต่เราก็ต้องอาศัยบางคราวที่เรากำลังท้อแท้อ่อนแอเราก็ต้องนึกถึงความสุขมาปลอบใจตัวเองเพื่อให้มีพลังกายพลังจิตเข้มแข็งขึ้นเราต้องเลือกใช้เนี้ยตัวเนี้ยเลือกใช้ให้ถูกกาลเทศะจะเป็นประโยชน์ขณะใดที่มีที่จิตตกไปอยู่อารมณ์แห่งความเป็นทุกข์มันเครียดมีความเศร้าหมองเราก็เปลี่ยนอารมณ์นี้ถึงอารมณ์ที่เป็นสุขที่ผ่านมานะเนี้ยเพื่อปลอบใจไว้เพื่อสู้ทุกข์ต่อไปไม่อ่อนแอท้อแท้นั้นแหละเราจึงจะอยู่กับทางโลกได้ทางโลกนี้มารยาสารพัดร้อยเล่มพันเหลี่ยมอะไรเนี้ยเยอะเยอะไปหมดแต่ถ้าเราว่างได้ขจัดขยะอารมณ์มะเร็งอารมณ์ได้เราก็เขามาทำอะไรเราไม่ได้หรือความคิดไม่ดีเหล่านั้นก็จะค่อยๆจางคลายไปฉะนั้นมันขึ้นอยู่กับเราคิดหรือไม่คิดนั้นแหละคิดขึ้นมาก็เป็นทุกข์คิดขึ้นมาเป็นสุขคิดขึ้นมาแล้วก็ดีใจคิดขึ้นมาแล้วก็เสียใจเนี้ยแล้วต้องข่มใจ

ให้เป็นอุเบกขาวางเฉยอีกเนี่ยทุกข์ของทางโลกเนี่ยเราต้องมากำหนดรู้ทุกข์เรารู้ความจริงเนี่ยผ่านทุกข์มาแล้วแต่ละคนมีทุกข์กันมาทั้งนั้นแหละจะมาสอนพวกโยมทุกข์พระอาจารย์ไม่ต้องไปเทศน์สอนเขาหรอก(หัวเราะ)พวกเนี่ยจมอยู่ในทุกข์(หัวเราะ)อาตมาเนี่ยหนีทุกข์มาแล้วๆถ้าพยายามมานิมนต์อาตมาให้ไปที่นั่นที่นั่นอาตมาไม่อยากไปเห็นทุกข์เชิงรู้ไว้เถอะให้โยมรู้ไว้ด้วยความจริงคนนั้นคนนี้นิมนต์พระอาจารย์ไปที่นั่นไม่อยากไปเราออกมาแล้วสบายแล้วไม่อยากไปเห็นทุกข์ทุกข์เขาอีกเนี่ยเราต้องคิดอย่างนี้เป็นารออกจากทุกข์คิดแบบอาตมาเนี่ยเขาเรียกคิดออกจากทุกข์ไม่อยากกลับไปหาทุกข์อีกเพราะฉะนั้นเราออกจากบ้านเราก็ออกไปที่วัดบ้านโนนนะ(หัวเราะ)มาอยู่วัดแล้วก็ให้ว่างๆแล้วก็ทิ้งทุกข์ แต่เมื่อเรากลับไปใหม่เราก็ทำอุบายว่าเออ! เหมือนเราอยู่วัดเอาบ้านเป็นวัดเลยวัดปฏิบัติทำจิตของเราให้ว่างเหมือนเราอยู่วัดเหมือนอยู่ในป่าในเขาเนี่ยเหมือนอาตมาเนี่ยอยู่ที่ไหนก็ข้างอาตมานึกถึงป่าถึงเขาตลอดอารมณ์ของโลกไม่เข้ามาสู่ใจอาตมาหรอกเนี่ยๆกาลโกไม่ต้องประกอบด้วยกาลเวลาเลยแต่จิตเราตั้งมั่นอยู่ในความว่างหรือเอาปามาข่มเนี่ย ถ้าได้ยินเห็นรูปเราก็เห็นแต่ละคนนะต่างชาติต่างศาสนาอะไรพวกเนี่ยเหมือนกับเราอยู่ในป่าในเขาเห็นกระทิง กระรอก นกอะไรพวกเนี่ยเห็นคนที่เราพูดเราได้แต่เห็นได้แต่รู้เราพูดกันไม่รู้เรื่องเราเหมือนทำอุบายในใจเหมือนคนต่างชาติต่างศาสนาหรือต่างประเทศเหมือนกับเราอยู่ในท่ามกลางธรรมชาติแต่เราไม่ต้องไปยึดติดธรรมชาติเพราะคุยกันไม่รู้เรื่องสื่อกันไม่รู้เรื่องแต่เรายังจึกๆจ๊กๆเหมือนตกทายเรานั้นแหละแต่เราไม่รู้ภาษามันนั้นแหละเราจะทำอุบายอย่างนี้แล้วเราอยู่ในป่าในเขาเราก็ทำจิตของเราให้ว่างไม่ไปสังคสมสมาคมกับใครเข้าขึ้นมาที่บิดนขาตรเลี้ยงชีพด้วยลำแข้งของตนเองรอดตายไปวันๆก็พอแล้วไม่ได้อยากทำอะไรหรอก ตายเมื่อไหร่ก็ทิ้งเมื่อนั้นนะคิดอยู่แค่นี้แล้วเราก็จะตัดปัญหาไปได้มากมายตัดอารมณ์ทุกข์ไปได้มากมาย ได้ยินเสียงนินทาว่ากล่าวสรรเสริญอะไรถือว่าไม่ใช่ของจริงเลยเหมือนกับอารมณ์ผ่านหูเราต้องว่าอย่างนี้เราก็ว่างต่อไปเหมือนได้ยินเสียงสัตว์เสียงอะไรเหมือนจ๊กจั่นเรไร้องทั้งวันทั้งคืนสิงสาราสัตว์อะไรคนร้องนกร้องอะไรพวกเนี่ยแล้วเราก็มาคิดถึงชีวิตเราเองเนี่ยเราอยู่กับทางธรรมชาติแล้วเราก็ไม่ต้องไปทุกข์แล้วธรรมชาติของเราหรือเปล่า ไม่ใช่ แต่เราก็ไปอยู่ในถิ่นของเขา(หัวเราะ)เราก็ต้องรับรู้ความเป็นจริงเหมือนเราอยู่กับอยู่กับคนดีบ้างกับคนไม่ดีบ้างเหมือนกับเราอยู่กับคนร้ายสัตว์ร้ายเอามาเทียบเคียงกันอย่างนั้นแล้วเราก็พยายามทำจิตของเราให้เป็นกลางว่าเราไม่ยุ่งกับเขาหรอกเพราะเราเป็นมนุษย์เขาเป็นสัตว์ หรือเขาเป็นคนดีหรือคนไม่ดีเราก็ไม่ไปยุ่งกับเขาเพราะเราต้องการไปนิพพานต้องเตือนไม่ใช่เตือนสตินะเตือนจิตเราให้รู้จิตของเราคือสัมปชัญญะรู้ตัวคือรู้จิตรู้สติไม่ให้ฟุ้งซ่านแล้วมันก็จะจิตมันก็จะอยู่กับตัวเราเองไม่ใช่ตัวมันอยู่เนี่ยจิตคิดไปไหนก็ไม่รู้เนี่ยวิญญูณล่องลอยหายไปแล้ว(หัวเราะ)แทนที่จะได้ยินได้ฟังพระอาจารย์เนี่ยพอคิดปรุงแต่งไปอีกไกลเลยถึงคนนั้นคนนี่ถึงการถึงงานถึงบ้านเรือนอะไรเนี่ย ทั้งที่เราพ้นทุกข์มาแล้วยังไม่ยอมรับว่าตอนเนี่ยเราผ่านมาแล้วผ่านทุกข์มาแล้วนะตอนเนี่ยเรากำลังจะมีความสุขทำจิตของเราให้ว่างทำความทุกข์ของเราให้สงบความจริงพอทุกข์มันสงบนั้นมันก็เป็นสุขแล้วแต่เนี่ยให้มันสงบไปเรื่อยๆเหมือนกับที่เขาทำสมาธิทำให้จิตสงบนั้นแหละคำว่าทำจิตให้สงบก็คือทำจิตว่าง ถ้าจิตว่างเมื่อไหร่สงบทุกอย่างนั้นแหละทั้งดีและไม่ดี ถ้าจิตไม่ว่างสงบระยะหนึ่ง ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ ต้องถึงอัปนาสมาธินั้นนะต้องว่างตลอดต้องว่าอย่างนี้เป็นอัปนาสมาธิ เตียวจะมารู้ว่าพระอาจารย์ไม่เคยพูดถึงเรื่องสมาธิอะไรเลยพระอาจารย์เนี่ยรู้แล้วแล้วก็

ไม่ได้ยึดติดในสมมติด้วยต้องว่าอย่างนี้ ปัญญาก็คือเหตุผลที่ถูกต้องทั้งสุขทั้งสงบทั้งสันติสุขเรารู้มาแล้วทั้งดีทั้งไม่ดีก็ให้มันว่างไปด้วยกันหมดนั่นแหละเราจึงจะเป็นผู้อยู่เหนืออารมณ์อยู่เหนือเวทนาไม่สุขไม่ทุกข์ ไม่ดีใจ ไม่เสียใจ ไม่ต้องอุเบกขาตาหูฟังใจไม่ยึดติดผ่านว่าง เนี่ยฝึกหัดไว้แบบนี้ เนี่ยจะอยู่ปากข้างอยู่ในบ้านก็ข้างทำจิตให้ว่างเหมือนกันเหมือนกับการฟังเทศน์ตอนนี้เรารู้แล้วมีอุบายในใจแล้วเราอยู่บ้านก็ทำจิตให้ว่างเหมือนกับการอยู่วัดให้มันสงบสงี่ยมสงบปากสงบกายสงบใจไม่วุ่นวิ่ว่นววยอะไรกับใครมีงานเราก็ทำเพราะตัวเราเองรู้ว่าเราจะทำอะไรหน้าที่เราคืออะไรที่จะต้องทำพ้นจากหน้าที่เราก็กว้างไปอีกนั่นแหละมันจึงจะถูกกาลเทศะ(หัวเราะ) ฟังเทศน์ฟังธรรมตามกาลนั้นะกาลเทศะเหมือนกันขณะเนี่ยเป็นการฟังธรรมธรรมนั้นต้องว่างเปล่า ทำไมจึงว่าธรรมนั้นว่างเปล่านั้นก็ถามว่า ธรรมนั้นมีตัวตนหรือเปล่า (หัวเราะ) เดี่ยวที่นั่งอยู่ตรงนี้มีตัวมีตนมีความรู้สึกที่ดีแต่พอหายไปแล้วเนี่ยพอพ้นจากวัดไปแล้วหายแต่เราประทับใจในคำเทศน์คำสอนอยู่ก็เหมือนมีตัวมีตนตัวเรานั้นแหละไปรับสื่อเอามาต้องว่าอย่างนี้ สื่อทั้งหลายสื่อสัมพันธ์ทั้งหลายเนี่ยไม่มีตัวตนเราไปเชื่อไม่ได้ไอ้สื่อสัมพันธ์บางที่มีถืออะไรพวกเนี่ยก็ยังเสียไม่ใช่เสียบางทีก็หาย หายก็คืออนัตตานั้นแหละ(หัวเราะ) จำไว้ให้ตึนนะทุกสื่อทุกสัมพันธ์อะไรเนี่ยอนิจจังไม่เที่ยงถ้าเรายึดติดเนี่ยถ้าไม่มีมันเนี่ยไม่มี เพื่อนหายๆอนัตตาต้องว่าอย่างนี้ เราก็กมาเรียนรู้ความจริงที่เป็นความจริงเป็นปัจเจกตั้ง คำว่าปัจเจกตั้งก็คืออารมณ์ปัจจุบันอารมณ์ปัจจุบันขณะที่ตาเห็นรูปขณะนั้น ขณะได้ยินเสียงขณะนั้น ได้กลิ่นได้ทราบรู้อารมณ์สัมผัสในขณะนั้น ใจได้รู้สิ่งเหล่านั้นทั้งดีและไม่ดีแต่เราไม่ต้องการมีความทุกข์เราก็รับรู้ไม่รับเก็บ ว่างเนี่ยทุกคนในบ้านเนี่ยรับรู้อยู่กันก็คนเนี่ยรับรู้ใครไปใครมาก็รู้แต่ไม่ต้องมาเก็บเป็นอารมณ์หรือจะไปไหนไม่ต้องมาปรุงแต่งจะทำที่ชั่วทำเลวอะไรก็เรื่องของเขาเรามีหน้าที่อะไรเราก็ทำตามหน้าที่ของเราแล้วก็ไม่ทะเลาะกันแค่นั้นก็อยู่กันได้ยังไม่ถึงตายต้องว่าอย่างนี้ความกระทบปฏิษะก็น้อยลงเพราะเรารู้จักผ่อนหนักผ่อนเบาว่าเออ! ไม่เป็นไรเวลาเขาไปมาหลายวันไม่เห็นหน้าเออ! ยังไม่ตายยังอุตสาหามาให้ฉันเห็น(หัวเราะ)อย่าไปต่อว่าเขานะจำให้ตึนนะเอาเนี่ยสอนง่ายๆบางที่เขาไปทำการทำงานอะไรก็เอาเงินเอาทองมาเราก็ไม่รู้แห่ม! หายหัวไปนานนั้นนะต่อว่าซะแล้วแทนที่เขาจะเอาสตางค์มาให้ไปต่อว่าซะก่อนเลยอดแทนที่จะให้เต็มร้อยก็เหลือห้าสิบบ(หัวเราะ) เพราะฉะนั้นก็เออ! โมหทนาสาธุเลยดีใจแสดงความดีใจว่าเขายังไม่ตายยังมาให้ฉันเห็นหน้าเห็นตาเนี่ยคิดต้องคิดแบบนี้แล้วเราก็จะไม่ทะเลาะกันไม่วิวาทกันแล้วเราก็สบายใจทั้งสองฝ่ายใครมีหน้าที่อะไรก็ทำไปไม่ต้องไปต่อว่าต่อขานกันไม่ต้องไปดั่งลักล่ำเก็นถือสิทธิ์เราต้องทำตัวของเราให้ดีให้น่ารักนะ(หัวเราะ) คำว่าทำตัวของเราให้น่ารักเป็นผู้รู้จักธรรมให้เขาประทับใจถ้าเขาไม่ประทับใจเขาจำแต่ความไม่ดีเราเนี่ยแห่ม! เขาไม่อยากอยู่ติดบ้านเลยต้องว่าอย่างนี้ไม่ว่าหญิงไม่ว่าชายเหมือนกันหมดนะต้องสร้างความประทับใจเป็นเสน่ห์ให้แก่ตัวเองทำให้จิตเขาผูกพันทำให้เขาระลึกไม่รู้ลืมไม่อยากจะไปไหนด้วยนั้นแหละ มันขึ้นอยู่กับตัวเราเองนั่นแหละที่ความประพฤติหรือความรู้สึกนึกคิดการพูดการกระทำหรือความรู้สึกนึกคิดที่เรามันจะผูกจิตมัดใจคนต้องว่าอย่างนี้ต้องใช้ปัญญาทั้งนั้นเลยต้องใช้เหตุผลทั้งหมดเลยแล้วเราก็ก่อนจะตัดสินใจอะไรก็ใครชอบใครเกลียดใครก็ต้องใช้ปัญญาด้วยว่าเขาดีจริงหรือเขาไม่ดีจริงนั้นแหละเราต้องการพ้นทุกข์จากเขาหรือเขาต้องการพ้นทุกข์จากเราเราต้องคิดเผื่อเหลือเผื่อขาดที่โบราณเขาว่าอย่างนี้เหลือไว้ไม่เป็นไรแต่ขาดเนี่ยเพราะฉะนั้นเนี่ยเหตุผลคือปัญญาแล้วเราก็กไม่ต้องเถียงกันนะเพราะเราพร้อมหัวจมท้ายกันแล้วแล้วเราไปบอกรักเขาแล้วที่หลังมา

เกลียดเขานะผิดนะคือผิดสัจจะรักที่แท้ไม่มีข้อแม้ทุกประการถึงเขาจะทำอะไรให้ก็ต้องยอมรับเนี่ยสิ่งที่คนรักทำให้เรานั้นมีค่าไม่ว่าเศษกระดาษผ้าเช็ดหน้าผืนหนึ่งก็ยังภูมิใจต้องว่าอย่างนี้ (หัวเราะ) เนี่ยก็ให้นึกถึงความรักเก่าๆไว้แล้วก็จะได้ไม่ทะเลาะกันไม่เถียงกันไม่ต้องมาต่อว่าต่อขานกัน ความรักก็จะไต่ยืนยงคงอยู่ต่อไปแต่ถ้าเราจะไปนิพพานเนี่ยเราต้องพิจารณาโทษเลยใช้! เราต้องเอาอกเอาใจเราต้องประดับประดาใจเพื่อจะได้ไม่ต้องทะเลาะวิวาทบาดใจกันแล้วเราก็จะมุ่งไปสู่ความพ้นทุกข์แล้วเราก็จะไม่มาเวียนว่ายตายเกิดแล้วแล้วก็ปรีชาหาหรือกันเธอจะไปไหนฉันไปแน่(หัวเราะ) ต้องว่าอย่างนี้ เพราะฉะนั้นเหมือนกับมีตัวอย่างนะครั้งพุทธกาลเนี่ยพระมหากัสสปะกับพระภิกขุทกปิลาณีเนี่ยทั้งสองฝ่ายไม่ยอมแต่งงานเลยแต่ตระกูลทั้งสองฝ่ายเนี่ยเป็นที่ชอบพอกันแล้วก็มีฐานะคนละ๘๐โกฏิด้วยมีทรัพย์สมบัติมากมายต่างฝ่ายต่างก็ไม่ยอมแต่งงานเวลาถูกพ่อแม่จับแต่งงานแล้วยังเอาพวงมาลัยวางไว้เลย เสร็จใครเขตรมันนะห้ามล้ำเขตร(หัวเราะ) พวงมาลัยคนละพวงนะวางขึ้นเอาไว้ใครล้ำล้ำเกินมาถ้า พวงมาลัยของใครล้ำจะก่อแสดงว่าคิดไม่ดี(หัวเราะ) ทำยสุดท้ายท่านก็อย่างพระมหากัสสปะก็เห็นเข้าท่านตื่น เข้าเนี่ยคนรวยตื่นเข้าๆแล้วก็ดูข้าทาสบริวารเนี่ยเอาผลเก็บเกี่ยวถึงงอะไรเนี่ยไปตากแดด เมื่อเอาผลถั่วงาไปตากแดดคนมันก็มากินกัน บางทีเก็บไว้นานมั่งตัวหนอนตัวแมลงอะไรในเมล็ดพันธุ์มันก็ที่อยู่ในนั้นมากินแมลงอะไรแล้วท่านก็สลดใจถามข้าทาสบริวารว่าแล้วบาปจะตกกับใครเนี่ยมันเกิดจากของเราหรือเปล่า เนี่ยทุกข์เพียงแต่เห็นนกกมาจับกินแมลงแล้วท่านก็สลดใจแล้วว่าบาปมันจะตกกับใครเนี่ยว่าเป็นของเรา หรือเป็นของใคร ท่านมาสลดใจท่านไม่ได้มีใจคิดที่จะเบียดเบียนกันหรอกแล้วก็เลยให้ยกสมบัติทั้งหมดไป นางภิกขุทกปิลาณีไปบวชเป็นภิกษุณี ท่านก็ไปบวชเป็นพระ ท่านสลดใจเพียงเห็นแค่นกกมาจับแมลงกินก็กลัวจะบาปแสดงว่าจิตของท่านละเอียดมีปัญญามาก ที่แรกอุบายของท่านง่ายที่ที่ท่านคิดจะไม่แต่งงาน ท่านก็เอารูปหล่อแล้วก็เอาทองคำมาหล่อเป็นรูปแล้วก็เทให้สวยงามเลย บอกว่าถ้าใครไม่สวยเท่านี้ดิฉันไม่เอานะ(หัวเราะ) เนี่ยเป็นอุบายเนี่ยพราหมณ์ทั้งหลายก็เอารูปหล่อทองคำติดไปด้วยไปเห็นก็ไปเทียบเคียงไป ทำน้ำบ่างไปที่นั่นที่นี้ต่างบ้านต่างเมือง ก็ไปได้รูปร่างลักษณะเนี่ย พ่อแม่ก็คิดว่าเขาเกิดมาเนี่ยเขาไม่ใช่ทำบุญคนเดียว เขาต้องมีคู่บารมีของเขาแน่เลยฉะนั้นหล่อรูปอย่างสวยงามเลยแล้วก็ไป แล้วก็สั่งพราหมณ์ไว้ว่าถ้าเจอคนไหนก็ให้เลยทองอันนี้แล้วเดี๋ยวจะตามไปขอทีหลัง แต่ต่างคนต่างไม่ต้องการแต่งงานเนี่ย เขียนหนังสือมาบอกเธอจะไปแต่งกับใครเธอก็ไปแต่งเถอะฉันไม่ขอแต่งที่นี้ทูตทั้งสองฝ่ายเนี่ยมาเจอกันเธอมาจากไหนฉันมาจากบ้านภิกขุทกปิลาณี มาจากไหนมาจากกัสสปะมาดูจดหมายกันทั้งคู่ไม่ประสงค์ที่จะแต่งงานกันเลยแล้วก็เปลี่ยนแปลงให้แต่งงานกันโดยที่ไม่เอาไปส่งทั้งคู่เนี่ยเรื่องของกรรมวิบากกรรมเนี่ย กรรมดีก็มีกรรมไม่ดีก็มีให้เราสลดใจไว้ทุกข์โทษแล้วก็ออกบวชๆแล้วก็ฉันจะไปบวชแล้วนะสมบัติของฉันทั้งหมดเนี่ยให้เธอดูแลก็ให้เลยฉันจะไปบวชแล้วเอาแต่ผ้าถุงผ้าห่มแล้วก็บาตรภิกขาจารย์แค่นั้นนะยกให้หมดนางภิกขุทกปิลาณีบอกทำไมฉันทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดก็เหมือนท่านบวชน้ำลายทิ้งแล้วฉันจะไปเก็บเสลดน้ำลายของท่านทำไม ฉันก็ไม่อยู่เหมือนกัน(หัวเราะ) ไปบวชเป็นนางภิกษุณีแล้วก็ได้บรรลुพระอรหันต์ทั้งคู่เลยต้องว่าอย่างนี้พระมหากัสสปะเป็นเอตทัคคะทางอุตุดงค์อยู่ป่าอยู่เขาเนี่ยถือผ้าสามผืนฉันมือเดียว พรหมเทพเทวดาเนี่ยมีความศรัทธาเลื่อมใสท่านมากนางภิกขุทกปิลาณีฝ่ายภิกษุณีก็ไปบวชแล้วก็ได้บรรลुพระอรหันต์เนี่ยตัวอย่างที่ดีมีอยู่เพราะฉะนั้นเราก็เหมือนกันนะเห็นอะไรดีไม่ดีไม่ต้องมาทนทุกข์ทรมาน

(หัวเราะ)เนี่ยเขาบอกเราเนี่ยทรัพย์สินสมบัติเนี่ยที่พระนางภัททกาปิลาณีเห็นเนี่ยเหมือนเสลด น้ำลายที่ถมทิ้งแล้วจะให้ฉันไปเก็บไปเอามาไว้อีกฉันไม่เอาหรอก(หัวเราะ)ฉันเองก็ต้องไปทิ้งหมดนะพวกนี้ เนี่ยสมบัติของพ่อของแม่ที่ทิ้งไว้ให้เนี่ยต้องมอบหมายไว้ให้พวกข้าทาสบริวารทั้งหมดเลยไม่มีใครรับก็ยกให้หมดเลยเอาแต่ผ้าถุงผ้าห่มไปเอาบาตรไปแค่นั้นแล้วก็บวชอุทิศตรงต่อพระพุทธเจ้าได้ยินข่าวเหมือนกันว่ามีพระพุทธเจ้าเกิดขึ้นในโลกนั้นนะนึกว่าการที่จะได้ยินว่าพระพุทธเจ้าเกิดขึ้นในโลกเป็นของหายากฉะนั้นมีการแสดงธรรมที่ไหนหรือมีที่พระองค์ไปที่ไหนพระองค์ก็จะแสดงธรรมหาเหตุผลเป็นของใหม่ต้องว่าอย่างนี้ที่ใครไม่เคยได้ยินได้ฟังเพราะพระองค์ชี้โทษชี้ทุกข์แล้วให้เกิดความเบื่อหน่ายในโทษทุกข์เนี่ยอย่างนี้เราก็เอาเยี่ยงอย่างทรัพย์สินสมบัติที่หามาได้แล้วเนี่ยยังเป็นทุกข์ขนาดนั้นทั้งที่มีนะไม่ใช่ไม่มี มีก็เป็นทุกข์ไม่มีก็เป็นทุกข์นั่นนะทุกข์เกิดจากการแสวงหาหามรุ่งหามค่ำการทำงานเพื่อให้ได้ทรัพย์สินสมบัติมาได้มาแล้วก็เป็นทุกข์ในการระวังรักษาอีกแล้วก็ต้องมาวิตพลัดพรากไปให้หมดนั่นนะทั้งต้องทิ้งหมดเลยเพราะเป็นภาระท่านเห็นว่าเป็นภาระทุกข์ อยู่ดีๆเราอยู่ของเราดีๆต้องมาแบกบาปของคนอื่น(หัวเราะ)เหมือนพ่อแม่สร้างทุกข์ไว้ให้มากมายเลยไปกอบไปโกยสังสมไว้เยอะเลยเห็นโทษเห็นทุกข์เบื่อหน่ายในทุกข์โทษนั้นเหมือนพระพุทธเจ้าเป็นพระราชาพระองค์ละแฉ้วแฉ้วนครถไปบวชเนี่ยเห็นมัยพระองค์เห็นด้วยปัญญาของพระองค์แล้วเห็นคนแก่คนเจ็บคนตายเหมือนกับที่อาตมาบอกว่าโยมไปที่ไหนก็เจอที่นั่นนะ(หัวเราะ)จะไปภาคเหนือ ภาคใต้ ตะวันออก อีสานก็ต้องเจอคนแก่คนเจ็บคนตายนั่นนะทั้งที่นั่งรถไปมันก็วิ่งอย่างรวดเร็วยังผ่านก็ยังเห็นอีกบรรพบุรุษทุกศบั้งขบวนแห่งศบั้งคนแก่คนเจ็บคนตายก็นั่งสลอนไปหมดเราปลงวางเลยเนี่ยเราก็จะต้องเจอคนแก่คนเจ็บคนตายแล้วเรายังจะไปคิดเบียดเบียนคนแก่คนเจ็บคนตายเพื่ออะไรนั่นนะเราต้องคิดแบบนี้แล้วเราก็จะได้มีเมตตา กรุณาถือเอาเท่าที่จำเป็นของเราไปเห็นคนแก่คนเจ็บคนตายเป็นน่าเวทนา แล้วก็ถึงตัวเองที่จะต้องตายเราก็นึกเวทนาตัวเองเหมือนกันเวทนาที่ทุกข์ครอบงำเราเนี่ยเป็นที่น่าสงสารแล้วเราก็ไม่คิดไปเบียดเบียนใครไม่ไปเพิ่มทุกข์เพิ่มโทษให้แก่คนแก่คนเจ็บคนตายแล้วเราก็พยายามระมัดระวังไม่ให้ใครเป็นทุกข์เพราะเราต้องว่าอย่างนี้ เมื่อเราไม่ไปยุ่งไปเกี่ยวจิตของเราจะได้ว่างขณะที่จิตเราว่างแล้วก็ในความว่างไม่มีคนแก่คนเจ็บคนตายเนี่ย(หัวเราะ)ต้องคิดอย่างเนี่ยแล้วว่างจากคนแก่คนเจ็บคนตายคือว่างจากทุกข์ทั้งหมดเลยคือว่างจากความตายไม่มีในจิตของเราเนี่ยเราก็จะเป็นผู้พ้นทุกข์ต้องคิดแบบเนี่ยแล้วว่างจากคนแก่คนเจ็บคนตายก็ว่างจากทุกข์ทั้งหมดเลยทุกข์แก่ทุกข์เจ็บทุกข์ตายไม่มีในจิตของเราเนี่ยเราก็จะเป็นผู้พ้นทุกข์เนี่ยต้องคิดง่ายๆแบบเนี่ยแล้วสรุปแบบเนี่ยจะได้เข้าใจชัดเจนแล้วก็ใช้ที่คิดจะเอาโลภเอาเปรียบเราเอาเปรียบคนเฒ่าคนแก่ก็จะหมดไปสิ้นไปหรือไปเอาเปรียบใครก็ไม่เอาสงสารเขามีเวทนาทางกายทางจิตเขาทรมาน ก่อนเนี่ยอาตมาเห็นคนแก่หน้าขมขมอายุตั้งเยอะแล้วโอโห! ลูกหลานไม่เอาใจใส่เลยปล่อยให้รุ่นยารุ่นยายมาหาบขมขมเนี่ยถึงเราไม่หิวไม่อยากเราก็ต้องซื้อๆ แล้วก็เอามาแจกลูกน้องให้รู้ไว้ด้วยเดี๋ยวนี้ว่าเออ! พระอาจารย์มีความรู้สึกนึกคิดอย่างไรเนี่ยเอามาพูดให้โยมฟังเนี่ยจะให้เราเห็นคนแก่คนเจ็บคนตายแล้วก็ไม่ได้คิดเอาเปรียบเขาด้วยแล้วก็มิไจกรุณาด้วยแล้วเราก็ต้องเป็นคนแก่คนเจ็บคนตายถ้าเราเป็นคนแก่คนเจ็บคนตายเนี่ยไม่มีลูกหลานยังอุตส่าห์หาบของขายไม่ได้กินได้นอนเลยพอขายของแล้วก็ต้องเตรียมของไปวันใหม่อีกทำอยู่คนเดียวเนี่ยโยมคิดดูทุกข์ขนาดไหนเนี่ยถ้าโยมมีตาโยมมีใจคิดพิจารณาโยมจะเห็นทุกข์เบื่อหน่ายโทษเบื่อหน่ายทุกข์เบื่อหน่ายในโทษทุกข์เบื่อ

หน่วยการเกิด การแก่ การเจ็บ การตายเนี่ยแล้วเราจะไม่คิดเอาเปรียบใครเลยแล้วเราก็มา
ประพฤติปฏิบัติได้อย่างสบายใจด้วย นึกถึงทางโลกไม่มีข้อคร่ำหมองใจเลยคิดถึงทางธรรมเราก็ก้าวหน้า
ตลอดต้องว่าอย่างนี้ เขียนธรรมะมาให้โยมอ่านเทศน์สอนโยมได้อีกเนี่ย เอาประสบการณ์จริงมาเทศน์มา
สอนไม่ได้ดันเดามาบวชมาแล้วมาอ่านพบคำสอนของพระองค์โอ้! ยิ่งประเสริฐเลิศล้ำมากมายเลยที่เรา
ประพฤติปฏิบัติมาตั้งแต่เด็กจนโตจนกระทั่งบวชเรามีความภูมิใจของเราเอง! เราเนี่ยโชคดีที่ไม่ได้ไปก่อ
กรรมทำเวรกับใครไม่ให้ใครเป็นทุกข์เพราะเราเพราะฉะนั้นเนี่ยเอามาสอนพวกโยมเนี่ยให้รู้จักมาเคารพนับ
ถือพ่อแม่ ที่อาตมาเคยเคยสอนอยู่เสมอว่าการที่พระองค์สอนว่าพ่อแม่พระอรหันต์ของลูกเป็นพรหมของลูก
จะให้เห็นความสำคัญของพ่อแม่เนี่ยแล้วทำยังงัยเราจึงจะทำตัวให้ดีกว่าคนอื่นแล้วเรามาเราเลี้ยงท่านตอบเรามี
ความกตัญญูขนาดไหนพ่อแม่เลี้ยงเรามาท่านเคยให้ข้าวปลาอาหารเราถึงเวลาเราก็หาข้าวปลาอาหารให้
ท่าน ท่านเคยให้เสื้อผ้ากางเกงกระโปรงอะไรก็ถึงเวลาที่จัดให้ท่านเนี่ยเวลาเราเจ็บเราไข้หาหมอหายามา
รักษาเราเนี่ยพ่อแม่ เราก็ดูท่านเมื่อไม่สบายเราก็หาหมอหายารักษาท่าน หาที่อยู่อาศัยที่อบอุ่นเหมือน
ฤดูกลั่นนั้นฤดูหนาวร้อนอะไรหาที่เย็นที่อบอุ่นให้ท่านนั้นแหละเป็นการทำกตัญญูแล้วเพราะฉะนั้นเป็น
บุคคลหาได้ยาก เพราะฉะนั้นพ่อแม่ท่านเลี้ยงเรามาท่านต้องการอะไรจากเราท่านต้องการความสบายใจ
จากเราทำอย่างไรจึงจะให้พ่อแม่สบายใจเนี่ยเราต้องเป็นคนมีศีลมีธรรมเนี่ยมีศีลมีธรรมเนี่ยพ่อแม่ก็เพียง
เบาใจจะยังไม่สบายใจจะทำยังงัยแค่สบายใจรู้แล้วเอ็งมีศีลมีธรรมไม่ไปสร้างความเดือดร้อนให้ข้าแล้วเอ็ง
ไม่ไปสร้างความเดือดร้อนให้คนอื่นแต่เวลาพ่อแม่มีความจำเป็นต้องไปหาหมอดูหายามีกิจการงานใดมันไม่
เห็นหัวเนี่ย(หัวเราะ)ท่านก็มีทุกข์แล้วจะใช้มันบ้างมันก็ไม่เห็นหัวพ่อแม่ไม่เป็นสุขแล้วเพราะฉะนั้นลูก
จะต้องปรณนิบัติรับใช้ทุกอย่างเลยซักเสื้อผ้าหุงข้าวต้มแกงรับผิดชอบการงานทั้งหมดเลยพระพุทธเจ้า
แสดงไว้ว่าพ่อแม่ไม่มีทานทำยังงัยจึงจะทำให้พ่อแม่มีทาน พ่อแม่ไม่มีศีลทำยังงัยจึงจะทำให้พ่อแม่มีศีล พ่อ
แม่ไม่มีภavanaในใจจิตใจฟุ้งซ่านไม่สงบทำยังงัยจึงจะทำให้พ่อแม่มีจิตใจสงบ เพราะฉะนั้นเราเป็นลูกนั้น
นะเราก็ต้องทำงานทุกอย่างนั้นนะเพราะพ่อแม่ไม่ผิดศีลแน่นอนเพราะเราปฏิบัติรับใช้ท่านทุกอย่าง แล้ว
เวลาเราเป็นคนมีศีลมีธรรมพ่อแม่ให้อะไรเราก็โมทนาสาธุพ่อแม่ได้ทำทานกับเราเพราะเราเกิดมาเราเป็น
ใครมาจากไหนไม่มีใครรู้ ท่านให้อะไรเราก็โมทนาสาธุเนี่ย เขาให้ทานก็คือให้ทานผู้มีศีลด้วยต้องว่าอย่าง
นี้พ่อแม่มีภavanaเนี่ยเวลาพ่อแม่ไปประพฤติปฏิบัติฟังเทศน์ฟังธรรมเนี่ยเมื่อพ่อแม่มีภavanaได้ยินเสียงเทศน์
เสียงธรรมแล้วจิตใจสงบไม่ฟุ้งซ่านไม่คิดมากไม่วิตกกังวลไม่ห่วงลูกห่วงหลานเนี่ยอันเนี่ยเป็นความสบาย
ใจของท่านเมื่อเราสามารถทำได้เราจึงเป็นผู้กตัญญูต่อพ่อแม่เพราะฉะนั้นเมื่อเรารู้อย่างนี้แล้ว การที่เราจะ
ทำกตัญญูก็คือทำให้พ่อแม่สบายใจนั้นแหละ ถ้ามีศีลมีธรรมเป็นของเฉพาะตนแล้วทำไมจึงว่าต้องทำ
กตัญญู ท่านให้เลือดเนื้อสังขารชีวิตเรามาเวลาเราตายก็เนาเผาไฟไปแต่การที่เราสามารถทำให้พ่อแม่มี
ทานมีศีลมีภavanaมีความสงบใจได้เนี่ยทานศีลภavanaเนี่ยส่งผลข้ามภพข้ามชาติหรือท่านอาจสำเร็จมรรค
ผลนิพพานต้องว่าอย่างนี้ นั้นแหละท่านให้ในด้านรูปธรรมคือวัตถุเรา นามธรรมก็พยายามแนะนำสั่งสอน
หรือหาครูหาอาจารย์สอนเราท่านให้ทุกอย่างเลยไม่มีใครให้มากเท่าพ่อแม่แล้ว แต่เราสามารถให้ได้ในสิ่งที่
เป็นนามธรรมให้จิตเป็นสุขสงบสุขสันต์ดีสุข ทำให้ท่านได้มรรคผลนิพพานหรือเวียนว่ายตายเกิดท่านก็เป็น
สุขเนี่ยต้องคิดแบบนี้จะนั้นเราไม่ได้คิดนิดๆหน่อยๆเรามาอาศัยท่านเกิดแล้วเนี่ยท่านก็รักเอ็นดูเราแต่เรา

เป็นใครมาจากไหนก็ไม่รู้เขาหลงรักเราวิญญาณหมู่มากาไกที่ไหนมาอาศัยเขาเกิดก็ไม่รู้แล้วยังไปดื้อกับเขาอีกเนี่ยที่อาตมาเคยเขียนเคยแจกไว้ว่าข้อ ๑. ในการที่ลูกมาอาศัยพ่อแม่เกิดแล้วมาทำให้พ่อแม่เป็นทุกข์เป็นการไม่ถูกต้องลูกขอโหสิคะลูกขอโหสิครับเนี่ยอาตมาพิจารณาแล้วนะให้โยมรู้ไว้ (หัวเราะ) ด้วย ข้อ ๒. การที่ลูกมาอาศัยพ่อแม่เกิดแล้วมาทำข้าวของแตกหักเสียหายก็เป็นการไม่ถูกต้องอีกเนี่ยแก้วแตกจานแตกอะไรเนี่ยมาอาศัยเขาเนี่ยมาทำลายข้าวของเขาเนี่ยก็ไม่ถูกต้องๆขอโหสิไม่จำเป็นต้องเอาไม้อาญาสิทธิ์อาตมาให้มีไม้อาญาสิทธิ์เราเป็นเด็กไม่สามารถใช้หาเงินใช้ของมาตามใช้คืนเขาได้ทำตัวอย่างเก่าไม่ได้ต้องให้เขาตีสามที่เป็นการผาติกรรมต้องว่าอย่างนี้ ดีเสร็จต้องโมทนาสาธุขอบพระคุณครับขอบพระคุณคะขออย่าให้ลูกได้ไปเกิดเป็นวัวเป็นควายไม่ใช่อาตมาพูดเล่นอาตมาสอนจริงทำจริงมาแล้ว ข้อ ๓. การที่ลูกมาอาศัยพ่อแม่เกิดแล้วมาขโมยกินขโมยใช้โดยที่พ่อแม่ไม่อนุญาตเห็นเขาหุงข้าวต้มแกงไว้เราเห็นไปกินของเขาซะอิมเลย เขายังไม่ทันอนุญาตินะขโมยนะไอ้เจ้านี่ขโมยหมด(หัวเราะ) ไม่ใช่เจ้านี่ขโมยนะนางนี่ขโมยหมด(หัวเราะ)เนี่ยก็เป็นการไม่ถูกต้องนะเขาจะเก็บเขาหุงข้าวต้มแกงไว้เผื่อเขาจะใช้เองเขาเก็บไว้ให้เราไปขโมยกินขโมยใช้ซะเกลี้ยงเลยเนี่ยระวังให้ตีนะขโมยนะเนี่ยผิด ต้องขอโหสิหรือไมก็ต้องขอผาติกรรมกับเขาให้เขาตีๆจริงๆด้วย ข้อ ๔. การที่ลูกมาอาศัยพ่อแม่เกิดแล้วเนี่ยมาหลอกลวงต้มตุ๋นพ่อแม่จะไปเที่ยวห่มแ้วสาวหรือจะไปเที่ยวซื้ออะไรต่างประเทศอะไรโกหกหลอกลวงต้มตุ๋นขอเงินเขาไปใช้ขอเงินทองอะไรไปใช้จ่ายเนี่ยๆเรามาอาศัยเขาเกิดยังไปหลอกลวงต้มตุ๋นเขากันเนี่ยไม่ถูกต้องๆขอโหสิหรือไม่ต้องขอผาติกรรมให้เขาเขียนเขาตีกันให้หราบให้จำไม่จำไม่พันโทษนะ ข้อ ๕. การที่ลูกมาอาศัยพ่อแม่เกิดแล้วเถียงพ่อแม่หรือด่าพ่อด่าแม่ไอ้พวกเถียงพ่อแม่ด่าพ่อด่าแม่ตายแล้วเป็นเปรตปากเท่ารูเข็มไอ้ข้อ ๑, ๒, ๓, ๔ นี่เป็นวัวเป็นควายนะให้โยมรู้ไว้ด้วยไม่มีใครรู้อย่างที่อาตมารู้หรือ (หัวเราะ) บางที่อาตมาเทศน์ตั้งนานแล้วยี่สิบสามสิบกว่าปีมาแล้วไม่ได้มาเทศน์ที่นี้ ก่อนนี่ไปจุดดงค้ที่ไหนอาตมาก็เทศน์สอนมาตลอดเนี่ยเพราะฉะนั้นเนี่ยทำให้กลับจิตกลับใจทำให้ทรพีร้องไห้ไปหลายคนแล้วทำให้พวกอกตัญญูเนี่ยสยบไปหลายคนแล้วให้โยมรู้ไว้ด้วย(หัวเราะ) ให้มาเป็นคนดีได้ให้มารู้จักบุญคุณพ่อแม่ได้เนี่ยตีสามที่เป็นการผาติกรรมนะบางคนยังเก็บไม้อาญาสิทธิ์พระอาจารย์ไว้จะจับปริญญาโทหลายคนนะ(หัวเราะ) ไม่ใช่อาตมาพูดเล่นยังมีพยานหลักฐานอยู่บางคนก็จับแล้วก็ยังมิตอนเนี่ยถามไอ้พ่อศรีมันคูซิว่าลูกชายมันเนี่ยมีไม้อาญาสิทธิ์(หัวเราะ)แต่คุณวิฑูรคุณศมใจแต่ได้พวกนั้นปริญญาโทยังมีไม้อาญาสิทธิ์อยู่เนี่ยก่อนนั้นพระอาจารย์ตั้งใจพยายามสอนหมดสอนให้เป็นเด็กอัจฉริยะเขาดีเราต้องไม่ดื้อเขาชนเราต้องไม่ชนเขาร้องไห้เราต้องไม่ร้องไห้ต้องการอะไรก็บอกพ่อแม่อย่างซื่ออย่างตรงแล้วก็ไม่ให้ขอร้องด้วยไม่ให้ขอร้องนี่ เราต้องบอกว่าลูกจะมีบุญจะได้อาหารนี้ไหม ของเล่นอันนี้ไหมเสื้อผ้าอันนี้ไหมต้องบอกว่าลูกมีบุญจะได้ไหมพ่อแม่เขามีสตาจค์อะไรเขาจะหามาให้เราเขาเรียกว่าเรามีบุญไม่ต้องไปขอแบบขอร้องขอร้องนี่ขอเนี่ยขอทำกุศลทำดีเขาอาตมานี้ห้ามหมดเลย(หัวเราะ)อาตมาเนี่ยสอนเด็กให้เป็นอัจฉริยะได้โยมมาเห็นอาตมาเนี่ยเซ่ๆซ่าๆอยู่ป่าอยู่เขาเนี่ยแต่ความจริงอาตมาเนี่ยปฏิบัติมานานแล้วสอนมามากแล้วไปที่ไหนเจอทั้งคนดีไม่ดีเด็กดีเด็กไม่ดี บางคนพระอาจารย์เทศน์สอนแล้วสอนให้รู้จักบุญคุณพ่อแม่แล้วยังดื้อไหมเนี่ย บอกว่ายังดื้อครับ พระอาจารย์ก็ต้องย้ำอีกว่าดีจริงๆนะ บอกว่าจริงครับ พระอาจารย์ก็บอกอ้าว! เราคนดื้อจำไว้ แล้วพระอาจารย์ก็ถามว่าเวลาไปโรงเรียนไปขอสตาจค์พ่อแม่ไปโรงเรียนวันละเท่าไร

ยี่สิบบาทครึ่งเออ! เราคนคือห้าบาทก็พอแล้ว(หัวเราะ)อย่าเอามากกว่านั้น แล้วกลับบ้านดูโทรทัศน์หรือเปล่า บอกว่าคุณรับ นั่นนะเราคนคือไม่ต้องดูนะการบ้านยังไม่เสร็จเลิกหมดเลยเพราะเราต้องดูไม่ต้องดู เนี่ยอาตมาเนี่ยแก้คือได้นะเนี่ยคนเนี่ยทางบ้านตอนนี้เองเดี๋ยวนี้มันโตเป็นหนุ่มกันแล้ว หากมาหาอาตมาคงจำมันไม่ได้แล้วเราไม่ค่อยจำใคร(หัวเราะ)เนี่ยอย่างพระอาจารย์เนี่ยของจริงอาตมาเนี่ยเทศน์สอนมาตลอดทำให้โยมรู้ให้จำไว้ด้วยเราเป็นลูกเราต้องมีหน้าที่อะไร เรามีหน้าที่ต้องทำให้พ่อแม่สบายใจวิธีทำให้พ่อแม่สบายใจทำยังงัยเราต้องปรณนิบัติรับใช้ทุกอย่างแล้วเราก็กต้องมีศีลมีธรรมด้วยนั้นแหละจึงจะทำได้ถูกต้องหน้าที่ถูกต้องไม่ใช่โกหกตัวเองโกหกพ่อแม่เป็นเด็กร้ายปากร้ายร้องไห้ร้องไห้ให้แสดงฤทธิ์แสดงเดชเห็นมียี่เนี่ยพวกมีฤทธิ์โยมอยากได้ฤทธิ์อยากได้เดชเนี่ยทุกคนมีฤทธิ์มีเดช ฤทธิ์แห่งความโลภ ฤทธิ์แห่งความโกรธ ฤทธิ์แห่งความหลงทั้งนั้นแหละอย่าไปอยากได้ว่างมันให้หมดให้มันอยู่ว่างสงบเฉยนั้นแหละตาดูหูฟังใจคิดนึกวางเฉยว่างให้หมดแล้วเราจะพบสุขเป็นปัจจุตังด้วยตัวของเราเองนั้นแหละเนี่ยของจริงมาเทศน์มาสอนอาตมาคิดในสิ่งที่คนอื่นคิดไม่ได้เห็นใจความรู้สึกนึกคิดของคนทั่วไปเนี่ยไม่ใช่พืงมาเทศน์มาสอนเนี่ยของพระอาจารย์เนี่ยปฏิบัติมานานแล้วสี่สิบกว่าพรรษาแล้วมาบวชเนี่ย(หัวเราะ)ก็ลองคิดดูอาตมาสั่งสมความดีมามากมายขนาดไหนก็ลองคิดดูต้องว่าอย่างนี้เดี๋ยวนี้ง่ายมากอาตมาจะหยิบอะไรขึ้นมาก็เป็นขึ้นเป็นอันมาเทศน์มาสอนมาเป็นตัวอย่างที่ดีได้ แล้วก็ถูกต้องตามพระพุทธโอวาทด้วยพระองค์สอนให้กตัญญูกตเวทียี่เป็นบุคคลหาได้ยากแล้วพระอาจารย์ก็พิจารณาว่าเป็นหาได้ยากอะไร เหมือนเราต้องการอะไรที่ยากๆมนุษย์มันหาอะไรไม่มีใครสงสารไม่มีใครกรุณาเดือดร้อนถึงพรหมเทพเทวดามาช่วย อย่างอาตมาอยู่ป่าอยู่เขาเนี่ยเป็นเด็กดีมีศีล๕ ยังทำบุญทำทานใส่บาตรถึงเวลาอดอยากเนี่ยเทวดายังมาใส่บาตรให้อาตมาฉันตั้งหลายครั้งให้โยมรู้ไว้ด้วย อาตมาเนี่ยเห็นผลมาแล้วในปัจจุบันนี้เนี่ยชาตินี้ยังไม่ทันตายจะตายก็หลายครั้งก็ยกกลับมาได้อีกห้วงพระพุทธศาสนาเนี่ยไม่มีตัวอย่างที่ดีไม่งั้นพวกโยมไม่มาได้ยินได้ฟังอาตมาเทศน์ อาตมาเนี่ยจะตายตั้งหลายครั้งสละคืนหลายครั้งก็ยังไม่ตาย วิญญาณออกไปเที่ยววิมานอะไรต่อมิอะไรเยอะเยอะไปหมดให้โยมรู้ไว้เถอะอาตมาก็ไปดีแน่นอนเพราะตั้งแต่เด็กแต่น้อยเลยไม่ได้สร้างกรรมทำผิดทั้งทางโลกทางธรรมไม่เคยล่วงเกินใครแต่อาตมาเป็นพระที่ชื่อเฉยว่างรู้ว่าเขากลับเขาแกลังไม่ใช่รู้ไม่ทันนะรู้ทันทุกอย่างก็พยายามให้เขาแกลังเราน้อยลง(หัวเราะ)เราต้องใช้ปัญญาทุกรูปแบบทำยังงัยเขาจึงจะแกลังเราน้อยลงแค่นี้เราทนได้ถ้าพูดแล้วเขาแกลังเรามากขึ้นเราจะทนไม่ได้เพราะฉะนั้นอย่าให้เราเนี่ยแค่นี้นะไปก่อนไม่ต้องไปพูดเฉยไว้(หัวเราะ)เฉยไว้แล้วดีเองเนี่ยที่อาตมาเทศน์สอนเนี่ยได้อุบายปัญญาจากอยู่ป่าอยู่เขาเรื่องของเขาเราไม่ยุ่งเรื่องของเราจะได้จบได้สิ้นโยมก็ทำอุบายเหมือนอยู่วัดอยู่ป่าบ้างเนี่ยเรื่องของเขาเราไม่ยุ่งเรื่องของเราจะได้จบได้สิ้นจะได้ไม่มีทุกข์ไม่มีโทษเนี่ยว่างอย่างเดียวพอแล้วเราไม่ไปยุ่งกับเขาเราก็กจะมีเวว่างมากขึ้น ทีนี้เราว่างมากขึ้นเราจะทำอะไร ทางโลกถ้ายังมีกิจการมึงงานอะไรเราก็กะยังได้ทำของเราไปตามประสาประชาชนของเรา แต่ถ้าทางธรรมก็ว่างหมดไม่ให้ไปยึดติดใดๆไม่ให้มีอารมณ์ใดๆมาก่อทวนใจเราทั้งรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ไม่มีใครมาก่อทวนเราได้เหมือนกับเรามีโลกส่วนตัวที่ไม่มีใครมาเข้าถึงเราด้วยต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)เนี่ยการที่ใครเข้าไม่ถึงเราโลกเข้าไม่ถึงจิตเราเนี่ยเขาเรียกโลกุตตรธรรม ธรรมเหนือโลกนะทำเป็นเล่นไป อาตมาเนี่ยพูดอย่างซื่อๆไม่มีอะไรเลย(หัวเราะ)แต่พอพลิกโลกมาเป็นธรรมบิ๊บนี้นะเนี่ยอาตมาสอนโลกุตตรธรรมนะเนี่ย ธรรมเหนือโลก

อารมณ์ของคนอีกรูป เสียง กลิ่น รส โภภะ ธรรมารมณ์ไม่เข้ามาสู่ใจเราได้เนี่ยเขาเรียกโล
 กุตตรธรรม ธรรมเหนือโลกเพราะอารมณ์ของโลกไม่สามารถเข้ามาสู่ใจเราได้ไม่สามารถมาทำให้เราปฏิบัติ
 ใจได้ จิตเราว่างต้องว่าอย่างนี้ แล้วโยมก็จะได้เห็นประโยชน์เออ! พระอาจารย์เนี่ยปฏิบัติง่ายๆแค่เนี่ยหรือ
 ไซ้ ต้องว่าไซ้ต้องพูดเต็มปากเต็มคำแล้วก็ไม่เคยได้ยินครูบาอาจารย์องค์ไหนที่จะมาบอกพระอาจารย์แบบ
 นี้ด้วย เนี่ยเป็นความรู้ปัจเจกตั้งที่เอาตามประพตติปฏิบัติมาอย่างซื่ออย่างตรงไม่มี เจอแต่ครูบาอาจารย์เอา
 รัตเอาเปรียบกลั่นแกล้งมาตลอด ไม่มีน้ำใสใญ่แจ่มเนี่ย น้ำกินน้ำใช้ก็ไม่ให้ใช้ใญ่ใญ่แจ่มหมด พระอาจารย์
 ทำยังงัยปวดบัสสวะมากก็ต้องดื่มเลย เนี่ยเอาตามทุกข์มากเลย โดนกลั่นโดนแกล้งครูบาอาจารย์เอารัตเอา
 เปรียบแล้วเอาตามก็ไม่เคยพูดว่าเอาตามประพตติปฏิบัติอะไรเอาตามเฉยเหมือนไม่มีปากเหมือนกับชื้อป้อ
 แต่ไม่ชื้อป้อหรือเอาตามรู้ทันทุกเรื่องแต่เอาตามก็อดกลั่นอดทนเพราะเอาตามเป็นพระมีเวรมีกรรมอดีตชาติ
 คงเคยไปกลั่นแกล้งรังแกเขาไว้ไม่ไปต่อลื้อต่อเถียงเขาทั้งหมดเนี่ยเอาตามเนี่ยให้รู้ไว้เถอะไปทุกหนทุกแห่ง
 ทุกที่เนี่ยเอาตามโดนกลั่นโดนแกล้งแต่เอาตามเนี่ยไม่สนใจเพราะเราทนมาหนักกว่านี้ก็ต้องว่าอย่างนี้บาง
 คนก็คิดฆ่าเราอีกให้คนนั้นคนนี้มากลั่นแกล้งใส่เนี่ยบางคนถึงกับบดกระเบื้องมาให้เอาตามฉันเนี่ยเอ็งรู้ไว้
 เถอะพวกโยมรู้ไว้เถอะเอาตามเนี่ยรู้เท่าทันมันพอคบไปพักรู้เลยคายออกเลยไม่เอาไม่ตักเป็นชื้อที่สองอีก
 เอาตามเนี่ยรู้เรื่องมากมายรู้เท่าทันหมดแต่ไม่ให้ใครรู้เรื่องทนต่อไปเอาตามเนี่ยขันติบารมีเขาเรียกขันติ
 อธิวาสนะคุณเนี่ยเอาตามเนี่ยทุกรูปแบบเลยทนมาแล้วไม่ใช่มาพูดหรือมาเขียนให้โยมอ่านประโลมโลกหรือ
 ประโลมใจหรือออกอย่างเอาตามเนี่ยของจริง ฉะนั้นเราต้องอดกลั่นอดทนให้ได้เหมือนที่เอาตามสอนแล้วเนี่ย
 ตาเห็นรูปก็อดทนต่อรูป มีหิริโหดตบปะสงบเสถียรกับรูปแล้วเราก็ไม่ต้องไปยุ่งกับรูป เนี่ยธรรมะของ
 พระพุทธเจ้าเนี่ยเป็นความจำเป็นมากเลยที่เอาตามพูดแล้วเนี่ยว่าเราจะทำอะไรก็ต้องอาศัยธรรมะของ
 พระพุทธเจ้าเนี่ยมาแก้จิตแก้ไขใจของเราเนี่ยแล้วใจของเราก็จะว่างไปไม่มีเวรมีกรรมว่าเออ! เราได้ใช้เวร
 ใช้กรรมไปแล้วนะ เขากลั่นแกล้งเราไปเนี่ยแสดงว่าเราได้ใช้เวรใช้กรรมแล้วสอนตัวเองบอกตัวเองไม่ต้องรอ
 ให้ใครมาบอก(หัวเราะ)ถ้าใครเขาบอกผิดเดี๋ยเราจะไปเคียดไปเค้นเขาอีก ถ้าเขาบอกอย่างเนี่ยไม่เชื่อ
 ต้องเป็นปัจเจกตั้ง ต้องรู้ได้ด้วยตนเองว่าเออ! เรากำลังมีเวรมีกรรมรับเวรรับกรรมอยู่เนี่ยต้องอดกลั่นอดทน
 ต่อไปเนี่ยเอาตามเนี่ยทนมาแล้วปฏิบัติมาแล้วแล้วก็สามารถเอามาแนะนำพวกโยมได้ก็ถือว่าเป็นตัวอย่างที่ดี
 แล้วก็เป็นอย่างที่ง่าย ๆ ใครก็ทำได้ต้องว่าอย่างนี้ ถ้าโยมไปเจอใครกลั่นใครแกล้งก็เออ! ยอมรับกรรมใช้
 หนี้เวรหนี้กรรมไปแต่ถ้าเราจะตายเลือกสอนเอาความตายมาชื้อเอากรรมมาชื้อ ถ้าเขาทนไม่ได้ต่อลื้อต่อเถียง
 ตายตกนรกไม่มีใครช่วยได้แค่นี้ตกนรกเรายิ่งใหญ่เนี่ยต้องไปเสวยผลเนี่ยเลยต้องว่าอย่างนี้ ขณะที่เรา
 ยังมีเลือดเนื้อหนังยังหุ้มห่อจิตเราอยู่เนี่ยยังเจ็บยังปวดยังแสบแต่ถ้าตกนรกเนี่ยจิตล้วนๆเลยเนี่ยเลยต้อง
 ว่าอย่างนี้ไม่มีอะไรหุ้มห่อเลยเนี่ยไฟเวจิมหานรกเผาทั้งวันทั้งคืนไม่มีการดับเราจะทนได้ยังงัยแค่นี้ทนตา
 ร้อนหรือร้อนใจร้อนไม่ได้ไปเจอของจริงก็ยิ่งแย่ไม่มีการตายด้วย(หัวเราะ)เผาทั้งวันทั้งคืนอย่างนั้นเนี่ยต้องอด
 กลั่นอดทนไว้ อดกลั่นอดทนเพื่อสู้ต่อไปแล้วก็จะทำให้จิตเราว่างด้วยเราอดทนได้ที่หนึ่งก็เท่ากับอุเบกขาที่
 หนึ่งว่างที่หนึ่งอุเบกขาได้ที่หนึ่งก็อดทนที่หนึ่งได้ว่างที่หนึ่ง เราว่างแล้วก็ได้ทั้งขันติด้วยได้ทั้งอุเบกขาด้วย
 เห็นไหมกำไรสองต่อเพราะฉะนั้นโยมจะต้องเข้มแข็งอดทน ทนทานหาญกล้ายอมรับความจริงทั้งหมดแก่
 จริง เจ็บจริง ตายจริงแล้วเราก็อย่าไปกลั่นแกล้งรังแกใครเพราะทุกคนมีแก้วมีเจ็บบมีตายเป็นของตัวเองไม่

ต้องไปเพิ่มภาระให้เขาไม่สมควรไปเพิ่มทุกข์ให้เขาแล้วเราก็จะเป็นผู้สงบคนที่มศีลมีธรรมมี
ความคิดดีเขาก็จะไม่มาเบียดเบียนเรา คนไหนที่คิดชั่วทำชั่วกลั่นแกล้งเราก็คงยอมรับถือว่าเป็นเศษกรรมใน
อดีตที่เราไปทำมาแล้วเราก็ไม่ต้องไปต่อล้อต่อเถียงเนี่ยรื้อลวดหนามเนี่ยเกือบร้อยทีแรกก็ห้าสิบกว่าต้น
สามสิบกว่าต้นมันตีพังหมดใช้พวกเลียงวัวเลียงความอดมาก็จับได้ปั้งกรไปจับได้ถ่ายรูปพระอาจารย์ก็
ไปเรียกมานะเนี่ยเอาตามาไม่ถึงสาโยมหรือก็ไม่เอาโยมติดตารางด้วยแต่ว่าโยมต้องไปตกนรกนะบอก(หัวเราะ)
อย่างชื้ออย่างตรงแล้วก็ให้เขากลับไปไม่งั้นก็ต้องใช้เสียเงินเสียทองไหนก็ต้องใช้เสียก็ข้างมันเถอะของเรา
เดียวก็ซ่อมใหม่ได้เนี่ยถือว่าใช้เวรใช้กรรมอย่างเอาตามาเนี่ยหลายหนหลายครั้งเลยนะไม่ใช่ครั้งเดียวถนนมัน
ก็ซุดพังหมดเอาหินมาลงเนี่ยเป็นแสนเลยนะให้โยมรู้ไว้มันขโมยหินน้ำไหลความจริงมันโกยหได้ไปเข้านา
มันเนี่ยยังมีพยานหลักฐานไปดูเมื่อไหร่ก็ยังมีอยู่ก็ไม่ขย่ายไปไหนแต่เอาตามาก็เฉยๆเรามีเราก็ไปเอามาเนี่ย
คิดว่าเราให้ทางเป็นทานให้หนทางเป็นทานต้องว่าอย่างนี้ มรรคดีผลต้องดีเราเชื่อมั่นในกุศลจิตตามพระ
พุทธโฆวาทเนี่ยแล้วเราก็ไม่ไปทะเลาะกับเขาด้วยแล้วก็รู้ตัวคนมากลั่นแกล้งด้วยไม่ใช่ไม่รู้แต่ก็เฉยๆบอก
เอาตามาไม่ยากไปยุ่งกับคนชั่วพวกนี้ตายตกนรกเหมือนสัตว์นรกซ้ำไม่อยากเถียงด้วย(หัวเราะ)เดี๋ยวจะมา
พลอยลากเราลงไปด้วยให้มันลงไปเถอะเนี่ยจำไว้ให้เอานรกมาชู่จิตเราด้วยคนไหนอย่าไปคิดกลั่นแกล้งใคร
คนทุกข์คนอยาก มนุษย์สัตว์ทั้งหลายได้รับผลกรรมมีทุกข์อยู่แล้วอย่าไปเพิ่มทุกข์ให้ถ้าเราไปเพิ่มทุกข์ให้
เดี๋ยวเรานั้นแหละจะต้องได้รับโทษทันตาเห็นต้องว่าอย่างนี้ เห็นมัยเนี่ยฟังแค่เดี๋ยวนี้หมดไปอีกวันแล้วเนี่ย
ให้โยมรู้จักข่มใจที่เอาตามาเทศน์บอกโยมเนี่ยของจริงมาเตือนใจเพราะโยมอยู่กับโลกไม่เหมือนเอาตามาเนี่ย
เอาตามาผ่านโลกมาแล้ว(หัวเราะ)ต้องว่าอย่างนี้กำลังจะผ่านธรรมอีกตายเมื่อไหร่ก็ผ่านเพราะฉะนั้นเราก็ว่าง
ต่อไปเนี่ยต้องทำจิตทำใจแบบนี้แล้วเราก็จะไม่มีความทุกข์ในหนอยู่ได้อยู่ป่าอยู่เขาป่าดิมมีเสื่อมีข้างอะไรเนี่ย
อยู่แบบไม่ต้องคุยกับใครก็อยู่มาแล้วแล้วเราก็ว่างมาตลอดต้องว่าอย่างนี้ไม่ต้องพูดไม่ต้องคุยกับใครตาดูหู
ฟังใจคิดนึกแล้วไม่สนใจใครเรามีกิจวัตรทำอะไรเราก็ทำของเราไปไม่ต้องไปยุ่งกับเขาแค่เนี่ยเราก็เป็นสุข
แล้วเราก็มีพลังจิตต้องมีพลังจิตคือมีพลังแห่งความอดทนคือภูมิคุ้มกันของเราทนได้ทุกแบบไม่ใช่ทน
ทุกข์ทรมานอย่างที่เขาทนทุกข์กันนะอย่างใครว่าใครกลั่นแกล้งอะไรทนไม่ได้เอาตามาทนมาแล้วก็แค่ตาย
เดียวเดียวก็ไปเสวยสุขแล้วต้องคิดแค่เนี่ยถ้ามันจะตายตายเมื่อไหร่ก็ทิ้งเมื่อนั้นจบแค่เนี่ยจำไว้ให้ดี เราคนมี
เวรมีกรรมก็ให้เขาทำร้ายเรากลั่นแกล้งเราซะให้ตายเถอะแต่เราไม่ตอบโต้เราทำความดีเรารู้จักพุทธโฆวาท
แล้วเราไม่โกรธตอบมันเจ็บเดียวเดียวมันก็ตายแล้วเดียวก็ไปเสวยสุขใช้พวกนี้ตายแล้วต้องไปใช้เวรใช้กรรม
ไม่ต้องไปตอบโต้มันเนี่ยทำจิตคิดนึกแบบเนี่ยแล้วเราจะทนได้เป็นภูมิคุ้มกันของเราแต่เอาตามาตั้งแต
เป็นเด็กแล้ว(หัวเราะ)ตอนนี้อายุหกสิบกว่าแล้วให้โยมรู้ไว้ด้วยแล้วก็ต้องทนต่อไปอีกจนกว่าจะตายอ้าว!
อยากรู้เรื่องอะไรก็ตาม ถ้าอยากรู้เรื่องอะไรก็ตามให้เต็มที่เลยไม่ต้องกลัวว่าตอบไม่ได้เนี่ยเอาตามาเนี่ยเอา
ของเล็กของน้อยที่โยมคิดไม่ถึงเนี่ยมาเทศน์ให้โยมฟังแล้วก็สูงส่งก็คือให้ว่างหมดเลยอดทนแล้วก็ว่าง ว่าง
แล้วเราก็ไม่มีทุกข์แล้ว เอาชีเวลาอยู่คนเดียวปัญหามากมายแก้ไม่ได้(หัวเราะ).....

ชนะชัย เมฆา ผู้ถอดความและจัดพิมพ์

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

เวลา ๑๔.๐๔ น.

